

NRT/KS/19/2002

Bachelor of Science (B.Sc.) Semester—I Examination

MARATHI

Paper—2

(Other Compulsory Language)

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 60

सूचना :- (1) सुवाच्च अक्षरे, मुद्देसूद उत्तरे आणि शुद्धलेखन अपेक्षित.

(2) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

1. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा (200 शब्दात) :

(1) मानव आणि पर्यावरण.

(2) लोकसंख्यावाढ : गंभीर समस्या.

12

2. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (200 शब्दात) :

शेतकऱ्यांच्या शोषणाची जाणीव महात्मा फुले यांनी कशी करून दिली आहे ते सांगा.

किंवा

महात्मा गांधीना स्टीमरमध्ये प्रवास करताना कोणते अनुभव आले ते विशद करा.

12

3. संत ज्ञानेश्वरांनी विश्वात्मक देवाजवळ कोणते मागणे मागितले ते सांगा.

किंवा

‘आहे बुद्धीशी इमान’ या कवितेतील हरवत चाललेल्या माणूसपणाची जाणीव कवीने कशी प्रगट केली आहे.

12

4. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा :

(अ) खंडेरावला मानवी जाणिवांचा अभ्याय का करावासा वाटला ?

किंवा

साने गुरुजींना अपेक्षित असणारी स्वातंत्र्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

3

(ब) ‘कर्मकांडापेक्षा सत्य आचरण श्रेष्ठ आहे’ असे राष्ट्रसंत का म्हणतात ?

किंवा

मानवाने मनाशी संवाद साधावा असे संत तुकारामांना का वाटते ?

3

(क) खालील म्हणीचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा :

‘ऐकावे जनाचे करावे मनाचे’.

3

(ड) खालील शब्द शुद्ध स्वरूपात लिहा :

(1) प्रीय

(2) परिकशा

(3) विद्यापिठ

(4) पाणि

(5) क्रिडा

(6) नागपुर.

3

5. (अ) खालील उताऱ्याचा सारांश तुमच्या शब्दात लिहा :

तुकोबांच्या बैकुंठगमनाचे साहेळे आजही साजरे होतांना दिसतात. आजही पारंपारिक शब्दज्ञानी कीर्तनकार तुकोबांची केवळ आध्यात्मिक प्रतिमाच जनमानसावर बिंबवतांना दिसतात. तुकोबांना केवळ पारमार्थमार्गीच मानले जाते. तुकोबांच्या चरित्रातील अवैज्ञानिक चमत्कार कथांनाच केवळ महत्व दिले जाते. आजही एकविसाव्या शतकात तुकोबांच्या परिवर्तनवादी आयुष्याचा लेखाजोखा मोडीत काढण्यासाठी समाजातील विशिष्ट अभ्यासकांचा आणि कीर्तनकारांचा वर्ग अत्यंत विनयशिलपणे तुकोबांचे मोठेपण मान्य करून, अप्रत्यक्षपणे तुकोबांच्या चरित्राचे आणि त्यांच्या समताधिष्ठीत सामाजिक आणि धार्मिक आध्यात्मिक विचारांचे पुन्हा एकदा नव्याने सर्वकष आणि पारदर्शक मुल्यमापन करण्याची गरज आहे. 4

(ब) स्टेशनरी मालाची मागणी करणारे पत्र लिहा. 4

(क) खालील उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा :

Gajanan Digambar Madgulkar was popularly known as Ga Di Ma. He was one of the leading names in Marathi Literature. He tried his hands in many streams of literature including poetry, stories, epics, novels, autobiographies etc. He was equally proficient in Hindi. He penned the story and dialogues for V. Shantaram's film 'Do Ankhen Bara Haath'. 4